

Socialförvaltningen
Annica Merchant
annica.merchant@kil.se

PROGRAM MOT DROGER
2007-10-15

Handbok för personal
Information till föräldrar och elever

Program mot droger

för grundskolan och ungdomsgården i Kils kommun

KILS KOMMUN

Postadress
Box 88
665 23 Kil

E-post
socialforvaltningen@kil.se

Besöksadress
Kommunhuset
Ö Torggatan 2D

Telefon
0554-191 00 vx

Organisationsnummer
212000-1751

Fax
0554-412 58

Bankgiro
109-6510

PlusGiro
12 21 10-0

Mål

En drogfri och hälsofrämjande uppväxt för barn och ungdomar i Kils kommun

Med droger avses

- Alkohol
- Tobak
- Narkotika
- Dopingpreparat
- Kemiska eller andra preparat som används i berusningssyfte
- Läkemedel, icke medicinskt berättigat bruk

Rutiner

Vi som arbetar inom skolan och på ungdomsgården har, tillsammans med målsman, ansvaret för barnen och ungdomarna när de är i vår verksamhet.

Med hjälp av detta program ska alla anställda på skolan och ungdomsgården kunna reagera och agera på samma sätt när man ställs inför problem som rör droger. Alla anställda har skyldighet att agera och vidta åtgärder utifrån programmet.

Vad säger lagen?

Tobakslagen säger att ”rökning är förbjuden i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdom, samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem”.

Alkohollagen säger att försäljning av alkoholdrycker till personer under 20 år är förbjuden, om det inte gäller servering på restaurang eller försäljning av folköl, då det är 18 år som gäller.

Narkotikalagen säger att den som innehar, brukar eller befattar sig med narkotika, om gärningen är uppsåtlig, döms för narkotikabrott.

Skollagen och socialtjänstlagen säger att all personal som arbetar med barn och ungdom är skyldig att göra en anmälan till socialtjänsten vid misstanke om att barn/ungdom far illa, t ex genom användning av alkohol/narkotika.

(Om du som personal är tveksam på om en anmälan skall göras, kan socialtjänsten konsulteras innan. Vid sådan konsultation skall inga personuppgifter lämnas).

Arbetsmiljölagen säger att skolan och ungdomsgården skall ha en bra arbetsmiljö och att dessa verksamheter är skyldiga att förebygga ohälsa och olycksfall.

Tobak

Det här gör jag som personal om jag känner oro för, eller upptäcker att, en elev/gårdsbesökare använder tobak:

När jag ser att en **elev/gårdsbesökare** röker eller snusar på skolans/ungdomsgårdens område informerar jag om att tobaksförbud gäller på området.

När jag ser att en **gårdsbesökare** röker eller snusar, kontaktar jag målsman för kännedom. (Skriftligt eller muntligt minst en gång per termin).

När jag ser att en **elev** röker eller snusar, meddelar jag elevens mentor som kontaktar målsman för kännedom. (Skriftligt eller muntligt minst en gång per termin). Samtal med skolhälsovården erbjuds. Uppföljning sker vid utvecklingssamtalet.

Alkohol

Det här gör jag som personal om jag känner oro för, eller upptäcker att, en elev/gårdsbesökare dricker alkohol:

När en **elev** dricker alkohol/är berusad under skoltid, informerar jag rektor som sedan kontaktar elevvårdspersonal och målsman. Händelsen dokumenteras. Mentor informeras. Jag gör anmälan till socialtjänstens utredningsgrupp och ser till att eleven kommer hem på ett säkert sätt.

När en **gårdsbesökare** dricker alkohol/är berusad i anslutning till ungdomsgården och dess verksamhet, kontaktar jag målsman. Jag tar upp händelsen i förebyggargruppen och kontaktar socialtjänstens utredningsgrupp.

När det kommer till min kännedom att en **elev** druckit alkohol vid flera tillfällen, ansvarar jag för att detta tas upp i ett samråd mellan mentorer, elevvårdspersonal samt rektor. Dokumentation ska ske. Jag kontaktar socialtjänstens utredningsgrupp för rådfrågning, alternativt anmälan.

När det kommer till min kännedom att en **gårdsbesökare** druckit alkohol vid flera tillfällen, tar jag upp detta i förebyggargruppen och kontaktar socialtjänstens utredningsgrupp.

Droger

Det här gör jag som personal om jag känner oro för, eller upptäcker att, en elev/gårdsbesökare sniffar, använder narkotika eller dopingpreparat:

När jag misstänker att en **elev** sniffar, använder narkotika, dopingpreparat eller tar läkemedel i icke-medicinskt syfte, dokumenterar jag grunden för min misstanke. Därefter kontakter jag rektor, elevvårdspersonal och mentor och gör en anmälan till socialtjänstens utredningsgrupp. Utsedd person meddelar målsman snarast.

När jag misstänker att en **gårdsbesökare** sniffar, använder narkotika, dopingpreparat eller tar läkemedel i icke-medicinskt syfte, kontakter jag socialtjänstens utredningsgrupp.

När jag upptäcker att en **elev** är drogpåverkad meddelar jag rektor, elevvårdspersonal och målsman och anmäler till socialtjänsten. Eleven tas om hand. Polis tillkallas. Mentor informeras. Dokumentation ska ske.

När jag upptäcker att en **gårdsbesökare** är drogpåverkad kontakter jag socialtjänstens utredningsgrupp/socialjouren.

Drogtest

Ett drogtest kan undanröja misstankar om användande av narkotika eller dopingpreparat. Vid rykte/misstanke om att en ungdom använder narkotika eller dopingpreparat, tas en första kontakt med målsman. Målsman skall då informeras om att drogtest kan tas via vårdcentralen eller hos socialtjänsten.

Olaglig hantering

Langning av alkohol

När jag ser en person langa alkohol eller narkotiska preparat på eller i anslutning till skolan eller ungdomsgården ansvarar jag för att det tas ställning till en eventuell polisanmälan. Rektor informeras när händelsen inträffat på eller i anslutning till skolan.

Butiksförsäljning till minderåriga

Butiksförsäljning av tobak och folköl alternativt alkoholservice till barn under 18 år är olagligt. När det kommer till min kännedom om sådan försäljning anmäler jag till kommunens alkoholhandläggare.

Innehav och langning av narkotika/dopingpreparat

När jag ertappar en **elev** med att inneha, langa eller sälja narkotika eller dopingpreparat på skolan eller i anslutning till denna meddelar jag rektor som polisanmäler. Jag anmäler till socialtjänstens utredningsgrupp. Målsman kontaktas.

När jag ertappar en **gårdsbesökare** med att inneha, langa eller sälja narkotika eller dopingpreparat på ungdomsgården eller i anslutning till denna meddelar jag chefen för socialtjänstens individ- och familjeomsorg som polisanmäler. Målsman kontaktas.

Upptäckt av alkohol/narkotiska preparat inom verksamheternas område. Jag ansvarar för att polisanmälan sker.

Lita på din känsla

Det kan vara svårt att skilja en vanlig, kanske dramatisk tonårsutveckling från tidiga tecken på alkohol- och narkotikaanvändning. De flesta av oss vill ha "bevis" innan vi går till handling. Lita till din känsla, lägg ett pussel av vad du vet. En enda pusselbit behöver inte betyda någonting, men många bitar tillsammans kan ge dig den visshet du behöver för att agera.

Vad gäller de yngre barnen, de som inte hunnit bli tonåringar än, kan vi behöva reagera och agera mer skyndsamt.

Telefonnummer du kan ha nytta av

Kommunens alkoholhandläggare	0554-193 41, 0702907400
Lokalpolis	114 14
Polis i Karlstad	114 14
Socialjouren	054-14 50 00
Socialtjänstens växel	0554-194 50
Elevvårdsteamet	0554-191 00 (växel)
Förebyggargruppen	0554-194 50 (växel)

Detta program är framtaget i samverkan mellan skolans elevvårdsteam och socialtjänstens förebyggargrupp.

Kil, den 15 oktober 2007

Socialförvaltningen

 Annica Merchant, 19 399, 070 2701402
 annica.merchant@kil.se

2007-10-15

Bilaga till Program mot droger - lagtexter

Socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap. Anmälan om missförhållanden.

1 § Var och en som får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd bör anmäla detta till nämnden.

Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten och kriminalvården är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Detta gäller även dem som är anställda hos sådana myndigheter. Sådan anmälningsskyldighet gäller också dem som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som berör barn och unga eller annan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område. För familjerådgivning gäller i stället vad som sägs i [tredje stycket](#).

De som är verksamma inom familjerådgivning är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet.

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i [andra stycket](#) är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av skydd...

Om anmälan från Barnombudsmannen gäller bestämmelserna i [7 § lagen \(1993:335\)](#) om Barnombudsman. Lag (2003:407).

Narkotikastrafflagen (1968:64)

1 § Den som olovligen

1. överlåter narkotika,
2. framställer narkotika som är avsedd för missbruk,
3. förvärvar narkotika i överlåtelsesyfte,
4. anskaffar, bearbetar, förpackar, transporterar, förvarar eller tar annan sådan befattning med narkotika som inte är avsedd för eget bruk,

c:\documents and settings\rokva\lokala inställningar\temporary internet files\olk24b\bilaga i kommundokument.doc

KILS KOMMUN	E-post socialforvaltningen@kil.se	Organisationsnummer 212000-1751			
Postadress Box 88 665 23 Kil	Besöksadress V Torggatan 1F	Telefon 0554-191 00 vx	Fax 0554-194 62	Bankgiro 109-6510	PlusGiro 12 21 10-0

5. bjuder ut narkotika till försäljning, förvarar eller befordrar vederlag för narkotika, förmedlar kontakter mellan säljare och köpare eller företar någon annan sådan åtgärd, om förfarandet är ägnat att främja narkotikahandel, eller
6. innehar, brukar eller tar annan befattning med narkotika döms, om gärningen sker uppsåtligen, för narkotikabrott till fängelse i högst tre år...

Tobakslagen (1993:581)

2 § Rökning är förbjuden

1. i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem,...

12 § Tobaksvaror får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut tobaksvaror skall förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder.

Om det finns särskild anledning att anta att en tobaksvara är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år får varan inte lämnas ut.

Alkohollagen (1994:1738)

3 kap 8 § Vid detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl får varor inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Motsvarande gäller vid detaljhandel med öl och servering av alkoholdrycker i fråga om den som inte har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker skall förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i [första stycket](#).

Lag (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel

1 § Denna lag gäller

- a) syntetiska anabola steroider,
- b) testosteron och dess derivat,
- c) tillväxthormon,
- d) kemiska substanser som ökar produktion och frigörelse av testosteron och dess derivat eller av tillväxthormon.

2 § Medel som anges i 1 § får inte annat än för medicinskt eller vetenskapligt ändamål

1. införas till landet, 2. överlåtas, 3. framställas, 4. förvärvas i överlåtelsesyfte, 5. bjudas ut till försäljning, 6. innehas, 7. brukas.

Lag (1999:44).

Lokala ordningsföreskrifter för Kils kommun (17 FS 1996:27)

14 § Spritdrycker, vin och starköl får inte förtäras på offentlig plats inom ett område i Kils tätort med följande begränsning:

- i norr bangården,
- i öster Sveagatan (östra kanten),
- i söder Sannerudsgatan (södra kanten) – Karlslundsgatan (östra kanten) – Idrottsgatan (södra kanten),
- i väster Bjurbäcksgatan (västra kanten) och dess tänkta förlängning norrut till bangården

samt inom skolgårdar vid Centralskolan, Viktaskolan, Dallidenskolan och Stenåsenskolan i Kil, Tolitaskolan, Fageråsskola samt Bodaskolan